

TÁMOGATNÁ A ROMÁN ÁLLAM A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ FIATALOKAT – AKI HAZAJÖN, NEM KELL VISSZAFIZETNIE A FINANSZÍROZÁST

Az itthon tanulóknak is jól jönne a diákhitel

Külföldön tanuló romániai egyetemi hallgatóknak nyújthat anyagi segítséget az a diákhitel-konstrukció, amelyen jelenleg dolgoznak bukaresti kormányzati illetékesek. Hogy a megszerzett tudást itthon kamatoztassák, azzal ösztönöznék a hatóságok, hogy a hazatérőknek nem kellene visszafizetniük a pénzüsszeget. A Krónika által megszólaltatott érintettek szerint nem szerencsés diszkriminálni azokat, akik úgy döntenek, itthon folytatják tanulmányaikat.

» BÁLINT ESZTER, BÍRÓ BLANKA

Egyfajta diákhitel formájában anyagi támogatást biztosíthat a román állam a külföldi egyetemeken tanuló romániai diákoknak egy készülő törvénytervezet szerint, a fiataloknak pedig nem kellene visszafizetniük a pénzt, ha hazatérnek. A hírt Mara Mareş, a bukaresti miniszterelnöki hivatal államtanácsosa jelentette be, jelezve, ő dolgozik a vonatkozó jogszabályjavaslaton. Mint részletezte, az a terv, hogy a fiatalok egyfajta diákhitelhez juthatnak a külföldi tanulmányaik idején felmerülő kiadások finanszírozására, az összeget viszont csak abban az esetben

vezőnek pedig a lediplomázás után egy-két évük lenne arra, hogy eldöntsék, hol kívánják kamatoztatni a tudásukat. Arra az esetre, amennyiben nem térnek haza, ki kell még dolgozniuk egy törlesztési menetrendet, amelynek az államtanácsos szerint méltányosnak kell lennie. Más technikai és jogi kérdések is tisztázásra szorulnak még a közlemény szerint.

Mara Mareş jelezte egyúttal, azonosítani akarják azokat az egyetemeket is, amelyek esetében használható lenne ez a diákhitel-konstrukció. „Két verzió van: vagy egy globális egyetemi toplistából indulunk ki, vagy kiválasztjuk a célszülőket, és azon belül a legjobb 3–5 egyetemet” – ecsetelte a kormányzati illetékes.

A közlemény szerint amúgy jelen pillanatban nincs hivatalos nyilvántartás arról, hogy hány romániai diák tanul vagy végez külföldi egyetemeken, de a becslések szerint számuk meghaladja az 50 ezret.

Itthon is elkélne a segítség

A hazai egyetemistáknak hatalmas segítség lenne a diákhitel, és bár jó ötlet a külföldi egyetemeken tanuló fiatalokat támogatni, a hazatérésüket ösztönözni, ezt nem szerencsés a hazai egyetemeket választók hátrányos megkülönböztetésével megvalósítani – vélik a lapunk által megszólaltatottak. Soós Anna, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettese rámutatott, sokat segítene, ha Romániában létezne a

A BBTE rektorhelyettese minden szinten azt szorgalmazza, hogy a kormány építtessen kollégiumokat a nagy egyetemi központokban, ahol minőségi felsőfokú oktatás zajlik, biztosítva az egyetemi hallgatóknak a lakhatási feltételeket. Ilyen módon az ország bármelyik részéről eljuthatnak a fiatalok Kolozsvárra, Bukarestbe, Temesvárra vagy éppen Jászvásárra, ahol

» „Nem vitás, hogy szükség van olyan támogatási rendszerre, amely hazacsábítja a külföldön tanuló fiatalokat, de nem szabad különbséget tenni a hazai és a külföldi egyetemeken hallgatói között, hiszen sok esetben az itthon tanulók ugyanolyan értékes tudásra tesznek szert, mint akik külföldre mennek” – szögezte le kérdésünkre Dávid László.

felszívják az egyetemi élet és a fejlődő város lehetőségeit, majd hazatérnek a szülőföldjükre. „Már az sem egyszerű, hogy a hazai egyetemi központokból hazatérésre bírják a fiatalokat, erre is érdemes lenne támogatási rendszert, közpolitikát kidolgozni, például ha egy fiatal az egyetem elvégzése után hazatér, akkor ne kelljen visszafizetnie a diákhitelt” – fogalmazta meg Soós Anna.

hogy három-négy évig megfeszített tempóban tanulniuk kell. A romániai egyetemeken akár 40 százalékos is lehet a lemorzsolódási arány, de azt nem tehetik meg, hogy érdemtelenül átengedik őket, hiszen meg kell őrizni az egyetemi oklevél értékét. A diákhitel a Sapientia korábbi rektora szerint a lemorzsolódást is csökkentené, hiszen ilyen esetben nemcsak a tanulási lehetőséget veszítenék el a fiatalokat, hanem az addig felvett hitelt is vissza kellene fizetniük, így komolyabban vennék a tanulást. Dávid László felidézte, amikor húsz évvel ezelőtt semmiből kellett egyetemet teremteni, felmerült, hogy az elitképzésnek van jövője. Aztán rá kellett jönni, hogy Erdélyben, Székelyföldön sok jó képességű fiatal nem tanul tovább, mert anyagi lehetőségeiben korlátozott, nem tudja vállalni, hogy elmegy Kolozsvárra tanulni, és nekik is próbálták esélyt biztosítani.

„Sokkal jobban segíti egy térség felemelkedését a derékhad képzése, mint egy-két potenciális Nobel-díjas kinevelése, akik nem itthon élnek le az életüket” – vallja Dávid László, aki szerint egyensúlyra van szükség, vagyis az oktatási közpolitikákat úgy kell kialakítani, hogy a visszajelzések hosszú távon érkeznek be. „Ha most valamit elrontunk, annak tíz év múlva lehet hatása, nemzedékek sorsát pecsételve meg” – szögezte le a Sapientia EMTE szenátusának elnöke.

Ugyanakkor úgy véli, nem szabad különbséget tenni a hazai és a külföldi egyetemeken tanuló fiatalok között, hiszen fennáll a veszélye, hogy az oklevelek között is különbséget tesznek. Másrészt egy ilyen támogatással arra ösztönözhetik a tehetséges fiatalokat, akik bármelyik egyetemre bejuthatnak, hogy inkább válasszák a külföldi tanintézeteket, hiszen akkor olyan segítséget is megkaphatnak, amire itthon nem jogosultak.

Ifjúsági stratégia készül

„Minden segítség jól jön, szükség van olyan ösztönző programra, amely arra buzdítja a külföldön élő, tanuló, dolgozó fiatalokat, hogy hazatérjenek, itthon építsenek karriert és jövőt, viszont ezt meg kell előznie egy felmérésnek” – fogalmazott eközben megkeresésünkre Oltean Csongor, a bukaresti sport és ifjúsági minisztérium államtitkára. Kifejtette, fontos kezdeményezés lehet, hogy diákhitellel segítsék a külföldön tanuló fiatalokat, de meg kell találni a megoldást, hogy azok se érezzék magukat hátrányosan megkülönböztetve, akik nem hagyják el az országot, vállalják, hogy az itthoni körülmények között tanulnak, majd dolgoznak.

Az ifjúsági szakpolitikus elmondta, a minisztériumban most rakják össze a következő 7–10 éves ifjúsági stratégiát, ami- ben kitérnek a külföldön tanuló, dolgozó fiatalokra is, hiszen ők is értékes polgárai az országnak, értékes tagjai a magyar közösségnek. „Nagyon kell figyelni arra, hogy egyetlen kezdeményezés se legyen diszkriminatív, hiszen az itthon maradók jogosan tehetik fel a kérdést, miért úgy akarnak külföldről hazahozni fiatalokat, hogy őket közben nem segítik diákhitellel, vagy kedvezményes hitellel” – húzta alá az ifjúsági államtitkár. Elmondta, találkozókat szerveznek az ifjúsági szervezetekkel, intézményes szintre viszik a javaslatukat. Ugyanakkor zajlik a minisztériumok közötti egyeztetés, hogy az ifjúsági stratégia ne maradjon papíron, mint a hét évvel ezelőtti, hanem alkalmazható és működőképes legyen.

Diszkrimináció. Csak a külföldön tanuló romániai egyetemistákat segítené anyagilag a bukaresti kormány

kellene visszafizetniük, ha külföldi tanulmányaik végeztével úgy döntenek, nem térnek haza, hanem külföldön kamatoztatják a megszerzett tudásukat. Ha viszont hazatérnek, akkor nem kell visszafizetniük a diákhitelt.

„Gyakran láttam azoknál, akik külföldön végezték tanulmányaikat, hogy valamit viszza akarnak adni Romániának. Ebből kiindulva azokat a fiatalokat, akik hazatérnek, azzal jutalmaznánk, hogy mentesülnek a hitel visszafizetése alól” – érvelt elképzelése mellett Mara Mareş. Hangsúlyozta, a cél az, hogy azoknak a tehetséges diákoknak, akiknek esélyük van, hogy bejussanak a külföldi top egyetemek valamelyikére, ne jelentsenek akadályt az anyagiak. „És azt akarom, hogy tudják, a hazatérés Romániába a nyertes döntés. Szükségünk van ezeknek az egyetemeken végzeteknek a mentalitására, tehetségére és tapasztalatára” – mutatott rá az államtanácsos.

Közölte, jelenleg keresik a legjobb megoldásokat a pénzügyi mechanizmus működtetésére. A terv szerint a diákhitellel finanszírozhatóak lennének a külföldi tanulmányokkal járó kiadások, a haszonél-

diákhitel intézménye, hiszen sokan olyan nagyvárosban folytatják a tanulmányaikat, ahol az élet költségesebb, ezért az egyetemi éveik alatt már kénytelenek munkát vállalni, ami a tanulmányaik rovására megy. „Határozottan segítené ezen a helyzeten a diákhitel, hiszen a fiatalok nyugodtan összpontosíthatnának a tanulásra, majd utána fizetnék vissza a kölcsönt. Erre kellene olyan hitelkonstrukciót kidolgozni, hogy pontosan tudják, milyen időtávlatban, milyen feltételek mellett kell törleszteniük a kölcsönt, a bérük mekkora százalékát kell visszautalniuk, miután munkát vállalnak” – fejtette ki az egyetemi oktató.

Meglátása szerint gyakorlatilag nulla az esélye annak, hogy a külföldön egyetemet végző fiatal hazatér az országba, és ezt az sem ösztönzi jobban, ha ez esetben a hitelt vissza kell fizetnie, hiszen gond nélkül talál olyan jól fizető állást, hogy a béréből törlessze a kölcsönt. „Ez a kezdeményezés nem segít abban, hogy a hazai munkaerőt megőrizzék, holott fejlődés csak akkor lehet, ha az emberek itthon maradnak, és itthon változtatnak valamit” – szögezte le Soós Anna.

Nem kellene diszkriminálni az itthon tanulókat

„Nem vitás, hogy szükség van olyan támogatási rendszerre, amely hazacsábítja a külföldön tanuló fiatalokat, de nem szabad különbséget tenni a hazai és a külföldi egyetemeken hallgatói között, hiszen sok esetben az itthon tanulók ugyanolyan értékes tudásra tesznek szert, mint akik külföldre mennek” – szögezte le kérdésünkre Dávid László, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem szenátusának elnöke. Hozzátette, abból a megközelítésből sem a legjobb megoldás diákhitellel segíteni a külföldi egyetemeken tanulókat, mivel ez nem jelent garanciát arra, hogy a tanulmányaik befejezése után hazatérnek, hiszen nagy eséllyel külföldön találnak olyan munkát, hogy a kölcsönt nyugodtan visszafizessék.

Dávid László szerint a hazai egyetemeken egyik nagy gondja, hogy sok potenciális hallgatót elveszítenek, mert a fiatalok egy része nem vállalja, hogy folytatja a tanulmányait, másrészt, akik elkezdik, egy idő után abbahagyják, amikor szembesülnek az anyagi nehézségekkel, valamint azzal,